

CENTRALE BANK VAN CURACAO EN SINT MAARTEN

Doorrekening effecten wijziging omzetbelasting op de economie van Curaçao

1. Inleiding

In plaats van het invoeren van de Algemene Bestedingsbelasting (ABB) in 2020, heeft de overheid van Curaçao besloten per 1 juli 2020 de omzetbelasting (OB) te wijzigen. Hierbij wordt het aftrekrecht afgeschaft en wordt het OB-tarief voor de categorieën waarvoor nu een tarief van 7% geldt verhoogd naar 9%.

Op verzoek van de minister van Financiën van Curaçao heeft de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) het effect van de OB-verhoging van 7% naar 9% (OB-verhoging) en de afschaffing van het aftrekrecht op het BBP en de inflatie in 2020 doorberekend. De ramingen zijn gebaseerd op door de overheid verstrekte informatie. Bij de berekeningen wordt rekening gehouden met de huidige economische omstandigheden. In deze notitie wordt het resultaat van deze doorberekening besproken.

De notitie is als volgt opgebouwd. Paragraaf 2 beschrijft de scenario's die als basis dienen voor de doorberekening. In paragraaf 3 komen de veronderstellingen die bij de doorberekening van het impactscenario zijn gemaakt aan de orde, terwijl het resultaat van de doorberekening in paragraaf 4 wordt besproken. Tot slot volgt de conclusie in paragraaf 5.

2. Scenario's

Hieronder worden twee scenario's besproken die als basis dienen voor de doorberekening van het effect van het afschaffen van de aftrekrecht en de verhoging van het OB-tarief van 7% naar 9%.

In beide scenario's gaat de CBCS uit van de volgende uitgangspunten:

- Gedurende de eerste helft van 2020 vinden er geen productieactiviteiten plaats bij de raffinaderij. De salarissen (exclusief secundaire arbeidsvoorwaarden) van het voormalige Isla personeel zullen door CRU N.V. worden uitbetaald. De overname door de Klesch groep vindt waarschijnlijk pas aan het einde van 2020 plaats.
- Refineria Isla Curaçao B.V. zal de ontslagcompensatie jegens haar voormalig personeel, zoals met de vakbonden overeengekomen is, uitbetalen.
- De overheid voert per 1 juli 2020 een Algemene Bestedingsbelasting (ABB) in van 12,84% voor goederen, 9,63% voor diensten en 7,49% voor korte-termijnverhuur van onroerend goed die de huidige omzetbelasting (OB) zal vervangen. Bedrijven zullen het hogere tarief

van de algemene bestedingsbelasting bij invoer van goederen doorberekenen aan de consument.

Scenario 1

In verschillende notities heeft de CBCS het effect van de maatregelen om een verspreiding van het coronavirus COVID-19 tegen te gaan op de economie van Curaçao doorberekend. De raming die in deze notitie wordt gebruikt in scenario 1 gaat uit van de sluiting van de grenzen voor commerciële vluchten en het maritiem verkeer voor een periode van 3 maanden en een *lockdown* voor een periode van 1,5 maand. Ook de eerste tranche liquiditeitssteun die Curaçao van Nederland heeft ontvangen, waarvan een deel werd aangewend voor loonsubsidie, financiële ondersteuning voor mensen die zijn ontslagen en weerbaarheidsondersteuning voor onderstandtrekkers wordt in dit scenario meegenomen.

Op basis van deze uitgangspunten wordt een reële krimp van het BBP van 19,0% verwacht voor 2020. De inflatie zal in dit scenario, voornamelijk als gevolg van de invoering van de ABB, stijgen tot 3,5%.

Scenario 2

De uitgangspunten in dit scenario zijn gelijk aan scenario 1. Daarnaast heeft de CBCS het effect van de besteding van de tweede tranche liquiditeitssteun op de economie in dit scenario doorberekend inclusief de voorwaarden die aan de tweede tranche zijn verbonden. Bij de tweede tranche is het effect van de loonsubsidie, de financiële ondersteuning voor mensen die zijn ontslagen, de weerbaarheidsondersteuning voor onderstandtrekkers en overige sociaal-maatschappelijke ondersteuning doorberekend.

Specifiek zijn de volgende voorwaarden meegenomen in scenario 2:

1. Verlaging van 25% op het totale pakket arbeidsvoorwaarden van statenleden en ministers op jaarbasis met ingang van 1 juli 2020 en geldend tot nader order. Deze besparing dient te worden geboekt ten gunste van de algemene middelen.
2. Verlaging van 12,5% op het totale pakket arbeidsvoorwaarden van alle medewerkers in de (semi)publieke sector. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de CBCS, wegens een gebrek aan data, de invoering van deze loonkorting bij de overheidsbedrijven niet heeft meegenomen in de doorrekening.

In de berekening van het effect van deze voorwaarden op de groei in 2020 is de CBCS ervan uitgegaan dat de loonkorting per 1 juli 2020 wordt ingevoerd en geldt tot het einde van het jaar. Met andere woorden, het effect van een verlaging voor een periode van 6 maanden is doorberekend. Uitgaande van bovengenoemde uitgangspunten zal de economie in dit geval met 18,6 % krimpen in 2020. Als gevolg van de invoering van de ABB per 1 juli 2020 zal de inflatie in dit scenario stijgen tot 3,5%.

3. Uitgangspunten en assumpties

Het uitgangspunt in de impactscenario's is dat de overheid in plaats van de ABB per 1 juli het aftrekrecht van 50% op de omzetbelasting van 9% bij invoer op goederen wordt afgeschaft. Onder het aftrekrecht wordt verstaan de mogelijkheid om de bij invoer van handelsgoederen betaalde omzetbelasting in de reguliere aangifte omzetbelasting te mogen verrekenen. Tevens wordt het OB-tarief van 7% dat van toepassing is op verzekeringen en het verstrekken van logies¹ voor een korte verblijfsperiode verhoogd tot 9%.

De volgende assumpties worden in de impactscenario's gehanteerd:

- Door de afschaffing van het aftrekrecht zullen bedrijven het hogere effectieve tarief van omzetbelasting bij invoer van goederen op de consument doorberekenen.
- Het effect van de verhoging van het OB-tarief van 7% naar 9% op de inflatie is gering. Het gewicht van de categorie diensten waarvoor een OB-tarief van 7% geldt in de consumentenprijsindex is 0.04.
- De verhoging van het OB-tarief van 7% naar 9% zal een negatief effect hebben op de toerismesector. Immers, de prijs voor accommodaties neemt dan toe. Uit een berekening blijkt dat de elasticiteit tussen de *average daily rate* (ADR) en het aantal hotelovernachtingen 1,3 is. Met andere woorden, een stijging van de ADR van 1% zal resulteren in een daling van het aantal overnachtingen van 1,3%. Als gevolg hiervan nemen de deviezeninkomsten uit toerisme af.
- De afschaffing van het aftrekrecht en de verhoging van het OB-tarief van 7% naar 9% in de tweede helft van het jaar zal geen negatief effect hebben op de particuliere investeringen.
- De daling van de internationale olieprijs zal slechts gedeeltelijk in de lokale prijzen van oliederivaten worden doorgevoerd. Immers, in maart en april 2020 heeft de overheid een opslag op de prijzen van olieproducten ingevoerd. Voorts heeft de overheid aangekondigd dat vanaf mei 2020 de lokale prijzen van oliederivaten voor de rest van het jaar onveranderd zullen blijven.

4. Resultaten

De CBCS heeft het effect van de OB-verhoging en de afschaffing van het aftrekrecht in twee scenario's doorberekend, te weten scenario 1B waarin de overheid de eerste tranche liquiditeitssteun heeft ontvangen (tabel 1), en scenario 2B waarin de tweede tranche liquiditeitssteun is ontvangen en de loonkorting per 1 juli 2020 wordt ingevoerd (tabel 2).

Tabel 1 laat het effect van de afschaffing van het aftrekrecht en de verhoging van het OB-tarief op de economie zien, wanneer scenario 1 als uitgangspunt wordt gehanteerd. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen scenario 1A en 1B. Scenario 1A geeft het effect van alleen de wijziging

¹ Hierbij wordt bedoeld het verstrekken van logies in een hotel, logement, pension, appartement, woning of enig ander tot onderkomen dienende onroerende zaak, dan wel door middel van timeshare, aan personen die daar slechts voor een korte periode verblijven.

van het OB-tarief weer. In scenario 1A wordt dus verondersteld dat het aftrekrecht gehandhaafd blijft. In scenario 1B is het totale effect, i.c. het effect van de OB-verhoging gecombineerd met de afschaffing van het aftrekrecht, doorberekend.

In scenario 1A is de krimp van het reële BBP 17,5% en de inflatie 2,2%. Vergeleken met scenario 1 is de krimp van het reële BBP dus 1,5 procentpunt lager, terwijl de inflatie 1,3 procentpunt lager is. Door de lagere inflatie wordt de koopkracht minder aangetast waardoor de daling van vrijwel alle componenten van de binnenlandse vraag minder sterk zal zijn. Vooral de particuliere consumptie zal profiteren van de lagere inflatie. Door de minder sterke daling van de binnenlandse bestedingen zal de afname van de importen in scenario 1A vergeleken met scenario 1 ook minder sterk zijn. De verhoging van het OB-tarief voor korte-termijn logies heeft echter een negatief effect op het aantal overnachtingen en daarmee de deviezeninkomsten uit toerisme en de totale exporten. Doordat het consumentenprijsindexcijfer in de doorberekening als deflator wordt gehanteerd, wordt de daling van de totale exporten in reële termen gematigd door de lagere inflatie.

In scenario 1B is de krimp van het reële BBP 18,3% en de inflatie 2,4%. Vergeleken met scenario 1A is de krimp van het reële BBP in scenario 1B 0,8 procentpunt hoger en de inflatie 0,2 procentpunt hoger. De afschaffing van het aftrekrecht zal dus een negatief effect hebben op de economie en een opwaartse druk hebben op de gemiddelde prijzen. Doordat de bedrijven het hogere effectieve tarief van omzetbelasting bij invoer van goederen aan de consument doorberekenen, is de daling van vooral de particuliere consumptie sterker in scenario 1B vergeleken met scenario 1A. De daling van de importen is sterker in scenario 1B dan in scenario 1A, wat consistent is met de sterkere afname van de particuliere consumptie, de particuliere investeringen en de exporten.

Wanneer scenario 1B wordt vergeleken met scenario 1, blijkt dat de krimp van het reële BBP in scenario 1B 0,7 procentpunt lager is dan in scenario 1. Bovendien is de inflatie 1,1 procentpunt lager. De verhoging van het OB-tarief van 7% naar 9% in plaats van de invoering van de ABB zal een positief effect op de economie hebben (1,5 procentpunt). Daarentegen is het effect van de afschaffing van het aftrekrecht negatief (0,8 procentpunt).

Tabel 1. Effect belastingmaatregelen op de economie in 2020 rekening houdend met de eerste tranche liquiditeitssteun

	Scenario 1	Scenario 1A	Scenario 1B
Binnenlandse bestedingen, waarvan	-12,3%	-9,5%	-10,7%
Private sector	-10,4%	-7,8%	-9,0%
Investerings	-2,5%	-2,0%	-2,5%
Consumptie	-7,9%	-5,8%	-6,5%
Overheidssector	-1,9%	-1,7%	-1,7%
Investerings	-0,2%	-0,2%	-0,2%
Consumptie	-1,7%	-1,5%	-1,5%
Voorraadmutteratie	0,0%	0,0%	0,0%
Netto buitenlandse bestedingen, waarvan	-6,7%	-8,1%	-7,6%
Exporten van goederen en diensten	-26,6%	-26,8%	-26,9%
Importen van goederen en diensten	-19,9%	-18,7%	-19,3%
BBP (reëel)	-19,0%	-17,5%	-18,3%
Inflatie	3,5%	2,2%	2,4%
Nominale BBP (in mln NAf.)	4.787,9	4.799,3	4.765,3
Reële BBP (in mln NAf.)	3.969,4	4.043,0	4.003,7

Tabel 2 laat het effect van de voorgenomen maatregel van de overheid zien wanneer scenario 2 als uitgangspunt wordt genomen. Ook in dit geval wordt onderscheid gemaakt tussen scenario 2A, waarin alleen het effect van de OB-wijziging is doorberekend, en scenario 2B dat het totaal effect van de OB-verhoging en de afschaffing van het aftrekrecht weergeeft.

In scenario 2A zal de krimp van het reële BBP 17,2% zijn. Vergeleken met scenario 2 is de krimp 1,4 procentpunt lager en de inflatie 1,3 procentpunt. In scenario 2B, dat het totaaleffect van de OB-verhoging en de afschaffing van het aftrekrecht weergeeft, zal de krimp van het reële BBP 18,1% bedragen en de inflatie 2,4%. Vergeleken met scenario 2A is de krimp van het reële BBP 0,9 procentpunt hoger en de inflatie 0,2 procentpunt hoger.

Uit de vergelijking tussen scenario's 2 en 2B blijkt dat wanneer de overheid in plaats van de invoering van de ABB het OB-tarief van 7% naar 9% verhoogt en het aftrekrecht afschaft, de reële krimp van het BBP minder sterk zal zijn (0,5 procentpunt). Ook zal de inflatie minder sterk zijn (1,1 procentpunt). De wijziging van het OB-tarief in plaats van introductie van de ABB zal een positief effect op de economie hebben (1,4 procentpunt), terwijl de afschaffing van het aftrekrecht een negatief effect zal hebben (0,9 procentpunt).

Tabel 2. Effect belastingmaatregelen op de economie in 2020 rekening houdend met de tweede tranche liquiditeitssteun en salarisverlaging

	Scenario 2	Scenario 2A	Scenario 2B
Binnenlandse bestedingen, waarvan	-11,3%	-8,7%	-9,9%
Private sector	-9,0%	-6,4%	-7,6%
Investeringen	-2,5%	-2,0%	-2,5%
Consumptie	-6,5%	-4,4%	-5,1%
Overheidssector	-2,3%	-2,3%	-2,3%
Investeringen	-0,2%	-0,2%	-0,2%
Consumptie	-2,1%	-2,1%	-2,1%
Voorraadmutatie	0,0%	0,0%	0,0%
Netto buitenlandse bestedingen, waarvan	-7,3%	-8,5%	-8,2%
Exporten van goederen en diensten	-26,6%	-26,8%	-26,9%
Importen van goederen en diensten	-19,3%	-18,3%	-18,7%
BBP (reëel)	-18,6%	-17,2%	-18,1%
Inflatie	3,5%	2,2%	2,4%
Nominale BBP (in mln NAf.)	4.810,6	4.816,3	4.776,6
Reële BBP (in mln NAf.)	3.989,0	4.057,7	4.013,5

5. Conclusie

In deze notitie wordt de impact van de wijziging van de omzetbelasting per 1 juli 2020 op de economie van Curaçao doorberekend. Bij deze wijziging wordt het aftrekrecht bij de invoer afgeschaft en het OB-tarief van 7% verhoogd naar 9%. De wijziging komt in de plaats van de invoering van de ABB per 1 juli 2020 die het huidige stelsel van omzetbelasting had moeten vervangen. Belastingen hebben in principe altijd een versturende werking op de efficiënte allocatie van middelen in de economie.

Het verschil tussen de scenario's waarin de invoering van de ABB wordt verondersteld en de scenario's waarin het aftrekrecht wordt afgeschaft en het OB-tarief van 7% naar 9% wordt verhoogd zit voornamelijk in de inflatie. De invoering van de ABB zou een grotere opwaartse druk uitoefenen op de inflatie dan in het geval de overheid het aftrekrecht afschaft en het OB-tarief van 7% naar 9% verhoogt. Als gevolg hiervan wordt de koopkracht bij de invoering van de ABB sterker aangetast en daardoor ook de economische groei gecorrigeerd voor de inflatie. Met andere woorden, wanneer de overheid de ABB zou invoeren, zou de krimp van de economie groter zijn dan in het geval het aftrekrecht wordt afgeschaft en het OB-tarief van 7% naar 9% wordt verhoogd.

Uit de analyse blijkt dat verhoging van het OB-tarief van 7% naar 9% in plaats van de invoering van de ABB een positief effect zal hebben op de economie. Vooral de particuliere consumptie zal

hiervan profiteren. De afschaffing van het aftrekrecht heeft daarentegen een negatief effect op de economie.

In de huidige situatie, waarin de economische vooruitzichten negatief zijn, zouden de negatieve gevolgen van overheidsmaatregelen op de bestedingenkant van de economie zo veel mogelijk beperkt moeten worden. Uitstel van de invoering van de ABB is daarom verstandig, omdat hierdoor een minder sterke krimp van de economie, in reële termen, wordt gerealiseerd. Voort zou de overheid moeten overwegen om de afschaffing van het aftrekrecht vooralsnog uit te stellen, gezien het negatieve effect hiervan op de economie.

In plaats van de invoering van de ABB overweegt de overheid wel om het OB-tarief van 7% naar 9% te verhogen. Hierdoor nemen de prijzen van accommodaties toe wat een negatief effect zal hebben op het toerisme en een mogelijk herstel na heropening van de grenzen zou kunnen vertragen. De toerisme sector, die de belangrijkste pijler van de economie is, heeft juist nu baat bij versterking van het concurrentievermogen. Duurdere accommodaties dragen daar niet aan bij.

Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten

12 juni 2020